

Húsz év az egymást segítésben

***Egymást Segítő Egyesület (ESE)
1989. június 5. – 2009. június 5.***

2009. június 5.

ESE Szociális Központ, Pécel

ESE Alemany Erzsébet Segítő Ház, Isaszeg

Az alapítás története

Az Egymást Segítő Egyesület 1989. június 5-i alakulása és céljai nagyon újak voltak a magyarországi rendszerváltozás idején. Jóval a 1990. májusi új, demokratikus választások előtt, 1989 áprilisában kezdődött az Egyesület szervezése Pécelen. Míg az önkormányzatok 1990 szeptemberében alakultak, az Egyesület alakuló ülését 1989. június 5-én tartotta. A dátumok azért érdekesek, mert eredendően politika-függetlenül alakult az Egyesület, nem voltak érzékelhetőek a politikai erőviszonyok, hisz a régi rendszer már alig, az új rendszer még nem működött.

Az addig elnyomott társadalmi kezdeményezések az egyesületi törvény megjelenésével (1989. február) lehetőségeket kaptak az önszerveződésre, arra, hogy a majdani önkormányzatok mellett „társadalmi önkormányzatok” alakuljanak.

Némethy Mária mindig is álmodozó, a világ dolgaira nyitott, azért felelősséget vállaló és az eseményekre hatást gyakorolni kész embernek tartotta magát. Felelősségtudattól, tettvágytól hajtván meghatározta az Egyesület alapításának célját: a rászoruló embertársainak való segítség, az egymást segítség gondolatát. Aktív szervezőmunkával sok-sok embert keresett meg azzal a „**Felkéréssel**”, hogy – karitatív céllal – közösség teremtsék.

A „Felkérés” így szólt: „*Felkérjük mindazon szervezeteket, embereket, akik a szervezendő Egymást Segítő Egyesület terveit támogatva, csatlakozásával részt tudna vállalni munkánkban. Egyesületünk célja, hogy minden segítségre, támogatásra szoruló emberről tudjunk, hogy törődhessünk velük, hogy megkeressük számukra a segítségnyújtási lehetőségeket, hogy megszervezzük támogatásukat itt, községünkben, Pécelen.*”

A megkeresett emberek nagy része már különböző egyházakban, pártokban, bázisközösségekben vagy egyedül dolgozott másokért, de vonzotta az a cél, hogy összehangolhatják munkájukat, és hatékonyabb segítség jut majd a rászorulóknak. Hogy ki írta alá a Felkérést, az a véletlentől és sokszor a személyes ismeretségtől függött, de a céllal mindannyian egyetértettek.

A „Felkérésben” szerepelt az alakuló egyesület azon koncepciója is, hogy „**alapja legyen a községi önkormányzat létrejöttével egy intézményesült szociálpolitikai szolgálatnak.**”

Gondoljunk bele, milyen előremutató gondolat volt ez az önkormányzatiság hajnalán! A rendszerváltozás utáni változások pontos szükséglet-felismerése és a segíteni akarás

Alapítva: 1989. június 5.

mellett az *intézményesült szociálpolitikai szolgálat* víziója! Hiszen a mai napig nem megoldott a leértékelődött korú, képzetlen, egészségkárosodott, fogyatékkal élő, etnikailag hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatása, ill. az idősek és a fogyatékkal élők ellátása, melyre később – már intézményesült keretek között, civil szervezetként – az Egyesület a segítő gondoskodását fordította.

94 aláírás gyűlt össze, de csak 50 meghívó készült a sokszorosítási nehézségek miatt. Érdekes adalék, hogy a szervező ülés kisebb nehézséggel indult, mivel kulcs hiányában nem tudtak a résztvevők bemenni a Hazafias Népfront volt Kálvin téri székházába, az alakuló ülés tervezett helyszínére. Végül Dr. Varga László doktor úr házában kertjében gyűltek össze a szervezők, Varga doktor feleségének kedves invitálására. Ez azonban csak az első volt a nehézségek sorában.

A közös tervezés közös célokat szült, az egyesület alakulási céljait, melyet érdemes szó szerint idéznem:

„1) Pécel községben a segítségre szoruló emberek teljes körű felmérése, a már ezzel a segítő feladattal kötelességből vagy humanitásból foglalkozó szervezetek, emberek koordinálásával. Ez egyrészt a rászorultsági, másrészt a segítő kör felmérését jelenti.

2) A gondoskodásból véletlenül vagy többszörösen hátrányos helyzete miatt kimaradt

A szeretet soha el nem fogy...

családok támogatásának megszervezése, anyagi segítsége, érdekvédelme, lelki támogatása.

3) Erkölcsmemesítő oktatási elvek érvényesítése, terjesztése. Előadások, filmvetítések, könyvek népszerűsítésével a másikon való segítség, a közösségi életelvek, a barátság, az örök erkölcsi normák, a természet szeretetének terjesztése.

4) Segítő gyűjtőakciók szervezése, koordinálása.” (1989. ápr. 20. szervezési szándékok)

Az Alapszabály rögzítette, hogy

az Egyesület keretet adna minden humanitárius jelleggel működő egyéni és társas kezdeményezésnek. (Ez a mai napig működik, térítésmentesen különböző rendezvényeket, képzéseket, beszélgetéseket tartanak az Egyesület székházában klubok, civil szervezetek.)

Az egykori Hazafias Népfront Székháza, Kálvin tér 5.

Az alapítók

1989. június 5-én húsz alapító taggal megalakult a péceli Egymást Segítő Egyesület:

Füzesi Józsefné	Füzy Árpád
Fityus Gézáné	Mundrucz Sándor
Forgács Péter	Mile Józsefné (Némethy Mária)
Cser László	Kaszap Istvánné
Dr. Végh Béla	Dr. Lukács Ferenc
Németh Antal	Dévai Imre
Szekeres Istvánné	Szlancsikné P. Ilona
Molnár János	Virághné Sütő Gabriella
Korponai Erzsébet	Szinger Jánosné (Horváth Anna)
Heltai Miklós	Hámori Imre

– írták alá a belépési nyilatkozatot 1989. június 5-én.

Milyen volt Pécel a rendszerváltozás idején, és milyen társadalmi csoporthoz tartoztak az alapítók? – kérdezem Némethy Máriát.

„Pécel település az agglomerációhoz tartozik, Budapesttel határos. Korán, már 1988-ban voltak demokratikus mozgolódások, sorban alakultak meg a helyi pártok. A jobbítás, a politikai változások eufóriáját valószínű mindnyájan éreztük, de azok, akik a kezdetekben közéleti, pláne politikai szerepre vállalkoztak, jellemzően kötődni szándékoztak valamilyen ideához, eszméhez. A rendszerváltozásnak Pécelen nem volt értelmiségi magja, talán azért, mert alvó település, talán azért, mert az értelmiség –

Boldogan élni

általában – előbb gondolkodik, minthogy ismeretlenre vállalkozna. Vagyis a péceli helyi politikára az országos pártok hatottak, azokhoz csatlakoztak igen széles társadalmi csoportokból a változtatni kívánó «politikai vállalkozók». Az egyesület szervezésénél az alapító tagok társadalmi hovatartozására is ez a sokszínűség volt a jellemző, azzal a különbséggel, hogy az alapítók – kevés kivétellel - idegenkedtek a «párt» gyűjtőszótól, és a «segítésben», a tettekben érezték meg a jobbítás lehetőségét. A hívószó, a másokon való segítség sok embert megmozgatott, szépen indult a közösségi életünk. Ez erőt és hitet adott mindnyájunknak.”

A misszió

Az egymás iránti felelősség és jószándék hozott össze vallási és szakmai különbözőségektől függetlenül – alapítóként – húsz embert.

Szeretetből, társadalmi felelősségvállalásból, önzetlen elkötelezettségből kívántak egyesített erővel a rászorulókat felé fordulni. Hitték, hogy minden segítő szó, az egy embernek adott lelki és anyagi segítség többszörösen hat másokra is, szolidaritást ébreszt. Gondoskodásra, törődésre sarkall másokat is, és elindul a társadalomban egy folyamat a jobbításra, a segítségre. Hitték, hogy az egymást segítés országos szinten ragályként terjed majd, és világmozgalommá, világvallássá válik, ahol nincs kirekesztés, és a segítségre szoruló nyitott ajtókra talál.

„A szeretet soha el nem fogy, és általa mindenki gazdagodik” – Szent Pál-i gondolat már az alapításnál erőt és irányt adott.

Az indulás

A Kálvin tér 5-ben, a HNF székházában gyűltek össze a segítségre hetente kétszer az önkéntesek. Egyik nap az adományosztás folyt, másikon az ifjúságvédelmi, jóléti programok. Más napokon a családsegítési akciókat végezték.

Az alapítás után rögtön elindult a segítségre szorulókat felkutatása és a társkeresés. Felhívtak, felkértek minden szervezetet, akikről gondolták, hogy segíteni tud. Gyűjtöttek és kilincseltek és bizalmat ébresztettek.

Az első adomány Jossgrundból

Segítettek rendezni a tulajdonviszonyokat egy tanyaán, hogy egy kislány megmentse az állami gondozásba adástól. Az Egyesület felhívására két hét alatt összegyűlt a szükséges 80.000 Ft, ami a tanya megvásárlására kellett. Így kerülhetett a tanya fele a kislány nevére, biztosítva ezzel a kislány békéjét és otthonában való maradását. Később a tanyaára a villanyt is sikerült – az önkéntesek közreműködésével – bevezetni.

A segítség sokrétű volt. Elintézték elutasított nyugdíjkérelmeket, család

ládi pótlékokat, járulékokat, sok ember nyerte így vissza méltóságát, hiszen nem segélyből, hanem ugyan szerény, de jogos nyugdíjából élhetett.

Ruhagyűjtést és ruhavásárokat szerveztek a kispénzűeknek. Az ÁFÉSZ-től és a Máltai Szeretetszolgálattól kaptak ruhaneműt, cipőt. 1989 karácsonyára sikerült például több mint száz élelmiszercsomagot összeállítani a péceli rászorulóknak, mindezt két ruhavásár árából. Kirándulásokat, játék- és közösségi délutánokat tartottak.

Ma szinte hihetetlen, hogy az Egyesületben kizárólag önkéntesek tevékenykedtek egészen 1995 tavaszáig. Mindenki önkéntes volt, önzetlenül, díjazás nélkül munkálkodtak a közért. Szabadidejüket, a családot, a pihenés óráit fordították a másokkal való foglalkozásra kimeríthetetlen energiával, türelemmel, munkabírással. A „mindenki” – számszerűsítve – 20-30 rendszeres önkéntes segítőt jelentett.

Pécel és Jossgrund

Egy fontos és nemes kapcsolat a véletlenül múlt, mellyel Pécel és Jossgrund története sok évre összefonódott az egymást segítségben. 1989 szeptemberében kaptak az önkéntesek harminc banános dobozban ruhaneműt a nagycsaládosok budapesti szervezetétől. Minden csomagban volt egy postacímmel ellátott papír. Ebből tudták meg, hogy a küldemény a németországi Jossgrundból, az ottani Máltai Szeretetszolgálattól jött. Postaforultával írtak egy köszönőlevelet

Első találkozás Bernd Kleespiessel 1989. október

Pécelről a jossgrundiaknak, és ez a levél csodát tett. A jossgrundiak lelkesedése hatalmas volt, a köszönőlevél a helyi sajtóban is megjelent. A jossgrundiak tíz éve küldték szeretetsomagjaikat a világ minden tájára, de csak az ESE-től kaptak visszajelzést. El is határozták azonnal, hogy megnézik, kik ezek a csodabogarak Pécelen. Október végén hárman itt is voltak Jossgrundból Bernd Kleespies vezetésével. Az értékrendi azonosság áthidalta az esetleges nyelvi akadályokat. Egy köszönőlevéllel indult a máig is gyümölcsöző barátság. A jossgrundiak adományaiból az elkövetkező években sokat tudott segíteni az Egyesület.

Csemer Judit esete

Az Egyesületnek nem volt önálló székhelye, de az elesettek segítségének akarása erősebb volt az Egyesület saját érdekeinél.

Megrendítő körülmények között élő cigány család felkarolását vállalta Némethy Mária. 1989 októberében a Határ útiak segélykiáltására és útbaigazításával egy Határ úti vályogház falai között találkozott Csemer Judittal és 8 éves kislányával. Az asszony egy fűtetlen, életveszélyes házban nevelte gyermekét, de nem mert segítségért fordulni senkihez, mert félt, hogy kislányát elveszik tőle. Még időben érkezett a segítség, az anya öngyilkos akart lenni.

Az asszonyt a munkahelyéről elbocsátották, gyermekét egyedül nevelő, alkoholbeteg cigányasszonyként nem keltett szolidaritást a társadalomban, a szociálpolitika sem tudta

Az életveszélyes ház

ken egy másfél szobás ház építését tűzte ki segítés célként.

Mára már érdekesség, hogy az akkori péceli tanács apparátusa is segített, bontási lehetőséget kapott az Egyesület a TSZ-udvaron lévő volt lakóház anyagainak hasznosítására. A kétnapos bontási munkát szokatlan összefogásban szervezték 1989 májusában, és szinte minden új, demokratikus helyi mozgalom, párt-

kezelné a problémát. Az ítélet, lányának állami gondozásba vételéről kihirdettetett.

Hiába a kilincselés a Cigány Koordinációs Bizottságnál, a péceli és a Pest Megyei Tanácsnál, ahol egész dossziékat töltött meg az ügy, nem sikerült eredményt elérni. Vajon ma sikerrel járnánk? – motoszkál az emberben a kérdés.

Ki volt Csemer Judit? Mária így emlékezik:

„*Harcra, könyörgésre, kérésre, küzdelemre képtelen, esendően fegyvertelen asszony.*” (ESE Híradó, 2001. február)

Az Egyesület elektromos hőszugárzót vitt neki, hogy a 12 fokos hőmérsékletet temperálni tudja a „házban”, ill. fizette a villanyszámláit. Majd a nyomor teljes felszámolását határozták el. Az Egyesület az életveszélyes ház lebontását és a tel-

Csemer Judit és az új háza

Némethy Mária, Csemer Judit, Cser László, Sütő Ferencné, Bíró Mária a házatón

aktivista önkéntesen dolgozott a bontásban. A téglák és a cserép nagy része így lett meg Csemer Judit házához.

A református egyház felhívására sikerült befogadó családot találni Juditnak és kislányának az építkezés idejére. Az édesanyját és kislányát egy idős néni, Szabó Szilveszterné fogadta be. A csekély összegű albérleti díj kifizetésében Solt Otília és a SZETA segített. Mivel, mint említettem, sem a Cigány Koordinációs Bizottság, sem a tanács nem tudott lépni az ügyben, Némethy Mária

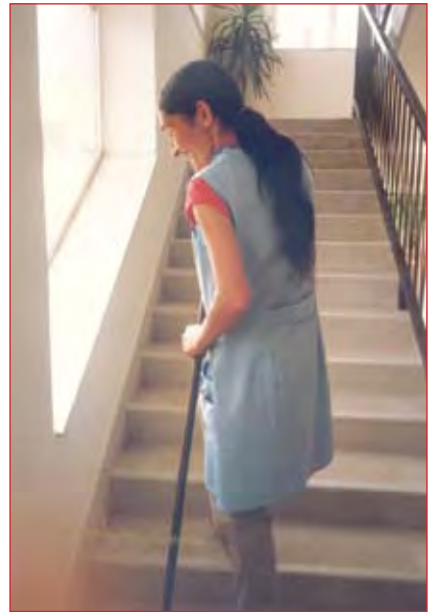
szervezte meg a társadalmi összefogást, intézte a kölcsönöket, szerezte be az olcsó építőanyagokat, bontott téglát stb., és közben próbálta Judit asszony gondját viselni.

Sokan voltak a segítők is. Az építész Várady István ingyen tervezett, a magyar és a hat hollandiai önkéntes csoport ingyen keverte a betont az International Bouworden szervezésében Csemer Judit családi házának építésénél. Sütő Ferencné (Iréнке) főzte a mindennapi ebédet. Az építő csapat Csemer Miklósné lakásában ebédelt.

Az első holland építőcsapat névsora:

Az első holland önkéntesek csapata – 1990. augusztus

Csemer Judit munka közben

Monique v.d. Broek és Arno Kluecken Nijmegenből, Willem Fokkema és Harm van Rijn Arnheemből, Arnoud Luiten Wateringeből, Mieke Vergeer Hertogenboschból.

Az első sikeres építés

Az új házat 1990. november 2-án adták át Juditéknak. A rengeteg erőfeszítés meghozta gyümölcsét, az átadáskor az örömkönnyekek többet mondtak, mint bármilyen ünnepi szó.

Kérdezheti valaki, hogy miért pont neki segítettek? Az egyesület tartotta magát a missziójához: „Egyenként kell az embereknek segíteni. Hogy ki legyen az első, az fontos. De fontosabb, hogy legyen első, azután második. Mindenki az elsőért, mindenki egyért, egy mindenkéért.” (ESE Híradó, 2002. május)

Hitték, hogy az építést továbbiak követik majd, és hogy példa lesz az összefogás.

A történehez még hozzátartozik, hogy Csemer Judit 1995 tavaszától

Csemer Juditról készült utolsó fotó

*Mile Attila, Némethy Mária, Várady István és
Bíró Mária a házávatón*

lük szerveződött a cserkészcsapat. A rendszeres egymást segítés keretében többek között hasznátruha-vásárt tartottak a kispénzűeknek, iskola-felszereléseket osztottak ki a rászoruló gyerekek között, tüzelő vásárlásával és leszállításával, favágással segítették a rászoruló családokat valamint erkölcsnemesítő és ismeretterjesztő tanfolyamok és előadások tartásával. Magára hagyott idős embereknek takarították ki és szedték rendbe a lakását.

1997. június 19-én bekövetkezett haláláig főállásban dolgozott az ESE-ben. A lakható otthon mellé munkát is kapott az Egyesülettől. Ma Csemer Judit kislánya öt gyermeket nevel az akkor felépített házában.

Az Egyesületnek megvolt az a nagy előnye, hogy önkénteseik itt Pécelen, a rászoruló emberek között éltek, és nyitott szemmel jártak. Látták, tudták, érezték, ha valaki bajban volt.

A veszélyeztetett gyerekek felmérése is folyamatos volt, őket kéthetente foglalkozásokra hívták. Belő-

Egyre ismertebb az ESE

A rengeteg levelezésnek, pályázatkészítésnek fontos hozadéka lett: bizalom és good will, amely körülvette az ESE-t. Közéleti és művészemberek ismerték el az Egyesület tevékenységét, és nemzetközi kapcsolatokban is támogatták, segítették az Egyesület misszióját, elszánt teljesítménnyel végzett munkáját.

A jösszgrundi Máltai Szeretetszolgálat jóvoltából sokat tudott segíteni az Egyesület. Konzerveket vásároltak, tüzelőt, villany- és gázzsámlákat egyenlítetttek ki – így könnyítve meg embertársaik pillanatnyi sorsát.

1990 volt az az év, amikor a Soros Alapítványtól nyertek egy nagy teljesítményű másológépet. Nagy kincs volt ez, amivel akkor, a rendszer-váltás körüli időkben, talán a helyi közéletet is befolyásolni lehetett. Az 1990. évi őszi önkormányzati választások „ellenzéki” szórólapjai az ESE másológépén készültek. A miért kérdése-
re Némethy Mária egyszerű szavakkal válaszol:

„Az új pártok mindegyike akkortájt segítségre szorult Pécelen.”

1991, az építkezés kezdete

A sors szeszélye talán, hogy mikor e szép eredmények jöttek, akkor a másik oldalon ott volt a székhely elhagyásának kényszere. 1990 végére bizonyossá vált, hogy az Egyesületnek el kell hagynia a Kálvin téri székhelyet. 1991. március 15-én kellett átadni a kulcsot, ideiglenes helyet a Kun József u. 2. sz. alatt, egy garázshelyiségben találtak, melynek havi bérleti díja 10 ezer Ft volt, melyből 8 ezret az önkormányzat adott.

Már heti három alkalommal voltak az összejövetelek, és színesedett az Egyesület tevékenysége: metszési tanfolyam, honismereti kör, cserkészcsapat, rajztanfolyam, gombaismerő-tanfolyam, irodalmi klub működött. Folytatták a rendszeres „egymást segítő” munkát, jó hangulatban. Jó érzéseket keltettek a környezetünkben. Egyre több önkéntes csatlakozott az ESE-hez.

A Kun József utca 2. garázsában az ESE

1991 nyarán Halász Endre nyugalmazott plébános egyházi rehabilitációjának megünneplésére aláírásgyűjtést kezdeményezett az Egyesület Pécelen és Szadán. Az összegyűlt több száz aláírást eljuttatták Marosi Izidor váci megyés püspöknek, hogy a Pécelen 1991. október 13-án tervezett ünnepi misére meghívják. Kelemenné Boros Zsuzsa, a Szadai Művelődési Ház igazgatója, a budapesti Betánia szervezet vezetője, Majláth Edina, a Bokor bázisközösség Kaszap Márta vezetésével és önkéntesek szervezték az óriási érdeklődést kiváltó péceli ünnepi misét és a szadai ünnepséget.

1991 nyarán Halász Endre nyugalmazott plébános egyházi rehabilitációjának megünneplésére aláírásgyűjtést kezdeményezett az Egyesület Pécelen és Szadán. Az összegyűlt több száz aláírást eljuttatták Marosi Izidor váci megyés püspöknek, hogy a Pécelen 1991. október 13-án tervezett ünnepi misére meghívják. Kelemenné Boros Zsuzsa, a Szadai Művelődési Ház igazgatója, a budapesti Betánia szervezet vezetője, Majláth Edina, a Bokor bázisközösség Kaszap Márta vezetésével és önkéntesek szervezték az óriási érdeklődést kiváltó péceli ünnepi misét és a szadai ünnepséget.

Ez az ünnepség is hozzájárult az ESE növekvő társadalmi elfogadásához.

Halász Endre és Völgyesi Mária

Az ESE Híradó

Megjelentették az ESE Híradót, az Egyesület közéleti és kulturális folyóiratát, melyben az Egyesület és a község életét bemutató színvonalas cikkek mellett számomra a hitelesség, a humánus elvek melletti elhivatottság tükröződik. A folyóirat 1991 óta minden hónap 5-én jelenik meg a mai napig, utalva az Egyesület június 5-i alapítására. A dologhoz

Alapítványok főmunkatársának a kezébe! Megérintette az újságból áradó lelkesedés, és támogatásra javasolta az Egyesület munkáját. „A Holland Alapítvány nélkül lehet, hogy megtorpantunk volna” – vallja Némethy Mária. Ez volt az ESE Híradó első, de nem utolsó „dicsősége”.

Az építkezés

1991 májusában kapott az Egyesület a péceli önkormányzattól a **Szeretet Szolgálati Ház** építésére alkalmas telket, a péceli Pihenő u. 2. szám alatt. Ingyen kapták. Akkorra már körvonalazódott a tagokban, hogy a segítségnyújtáshoz épület kell. A terv egy komplex segítő szolgálat kiépítése volt, szálláslehetőséggel, egyénre szabott gondoskodási egységek kialakításával. A telek akkor még a falu szélén helyezkedett el, mára már Pécel egyik legszebb városrésze épült az Egyesület épülete köré.

A semmiből építés egyszer már sikerült Csemer Judit házának felépítésével, az ottani tapasztalatokat kamatoztatni lehetett.

Indulás a semmiből

Keményen dolgoznak az önkéntesek

37 ezer Ft-ja volt az Egyesületnek, mikor elhatározták, hogy megépítik a Segítő Házat. Az építkezés önköltsége akkor 20 millió Ft-ra rúgott. Az, hogy belevágtak, hatalmas bátorságra vall, de a pénz hiánya a demokratikus eufória idején, 1991-ben nem lehetett visszatartó erő.

Ismét Várady István vállalta társadalmi munkában a tervezést. 1991 nyarán 14 lelkes holland fiatal segítségével kezdték el az építkezést,

csatlakoztak hozzájuk péceli fiatalok is.

A 14 fős holland építőcsapat: Rob Stappers Nueneből, Birgitta Dukker Delftből, Luc Dullens Holtumból, Richard Ellenbroek Borneból, Daniella Herveille Sittardból, Ytien de Jong Bilthovenből, Muriel Lohues Sibculoból, Fjodor Poort Maastrichtből, Robert Scholten és Paul Strasser Bemmélből, Linda Tjihuis Amsterdamból, Maurice Tukker Utrechtből,

Joost v.d. Weijer Nijmegenből, Laura van Winden Pijnackerből – három héten keresztül ásta az alapokat, keverte a betont, hordta a téglát a helyi önkéntes fiatalokkal. A Polgárvédelmi Központban kaptak szállást, a péceli Szociális Otthonból hozták badellában az ebédet az építkezésre.

Gyorsan emelkedtek a falak

tásához szükséges meleg vizet. Az udvaron felállított budi képviselte a higiéniát és a komfortot. A budi is ajándékként érkezett. Esténként tábortűznél tanulták egymástól a magyar és holland diákok a dalokat.” – emlékezik Mária.

Három hét után álltak a 160 négyzetméteres, kétszintes épület falai. Segített mindenki, ajtók, ablakok érkeztek, a téglát 5 forintba került.

Cser László gimnáziumi igazgató (áldassék a neve) szakértelmével és lelkesedésével vezette az épít-

Megérkezett a cement

„Harmincöten adogatták le a teherautóról az első 10.000 darab, igen olcsón vásárolt téglát. Olyan volt az egész, mint egy vidám építőtábor; Ballagó Csaba kőműves mester – csekély javadalmazás mellett – irányította az építést. A szomszédok és az önkéntesek süteményeket hoztak, kondérban melegítették a sebtében összeadott és hordott tányérok, poharak mosoga-

Téglaadogató önkéntesek pihennek

kezést, ha a kőműves mester távol volt, még Heltai Miklós gimnáziumi igazgató is megtalálta lapátot a betonkeverő etetéséhez.

Álltak a falak, amikor az önkormányzat formális híbára hivatkozva leállította az építkezést. Hosszú, sok energiát felemésztő pereskedés kezdődött, amelyet az Egyesület végül megnyert, és a kerepestarcsai építési hatóság végre pontot tett a méltatlan ügy végére.

1991. november első hétfőjének délutánján hangos, nyolcfős csapat jelent meg a Pécel Hősök útja elején. Angol, német nyelven próbálkoztak megértetni magukat. „Pfafffinder” – cserkészek Hollandiából – esett le az önkéntes építők álla a csodálkozástól. Egy borítékban hozták Tilburgból Pater Denis Hendrickx adományát, 6.500 Gld-t. Így került – nem várt csodával – tető a Házra.

Cser László érkezik az építkezésre

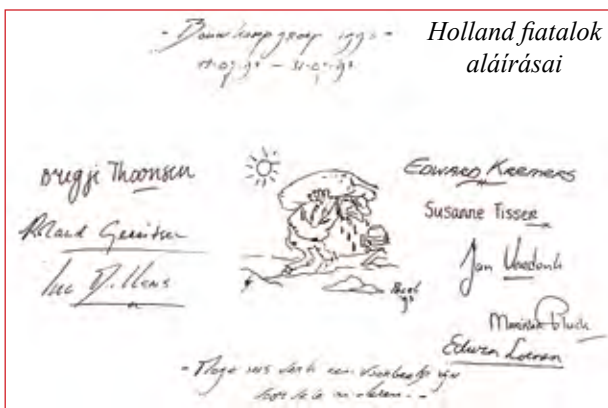
Ház a semmiben

Az építkezés első lépcsőjével – a sok nehézség ellenére is – decemberre elkészültek. És az avató ünnepséget egy meghitt karácsonyi ünnepség keretében tartották. Mi lett volna, ha maradhattak volna a Kálvin téri épületben? – gondolhatjuk húsz év után. (Lehet, hogy már nem is lenne ESE.)

Az első ünnep az Épületben

1991. december 21-én karácsonyi ünnepséget tartottak az első 160 négyzetméteres épületrészben. A vaskályha duruzsolt, a falak izzadtak a szokatlan melegben, a közel százötven ünneplő csodálkozott, miként lehetett „semmiből” építeni.

A méltatlan építési ügy csak 1992 szeptemberére tisztázódott, akkor derült ki „jogilag” is, hogy jogszerűtlen volt az építési engedély visszavonása, no de fátylat

Magyar és holland önkéntesek, 1994.

lat, házi segítségadás-gondozás, nyugdíjügyek intézése, analfabétáknak tanfolyam, gombaismereti, metszési, kézi szövési tanfolyam, rajziskola. Az ESE Híradó folyóirat is sok önkéntest szervezett. Pályázatokat írtak, támogatókat, kapcsolatokat kerestek.

Aztán 1993-ban megjelent a Szociális törvény. A törvény ellátási fogalomrendszerére fordították át az egymást segítés eddigi gyakorlatából és tapasztalatából kiérlelt tevékenységeit. Belátták, hogy az önkéntes munka egymaga nem nyújt segítséi biztonságot, meg kell találni a finanszírozást a beruházásra éppúgy, mint a működésre, mielőtt kifulladás az egymást segítő közösség.

Önkéntesek, 1995.

Megint a hollandok, és újra

1993 nyarán is jöttek holland fiatalok az építkezésre. Az építőtábornak a már elkészült helyiségek adtak otthont.

A harmadik holland építőcsapat tagjai: Luc Dullens Maastrichtből, Susanne Fisser Groningenből, Roland Gerritsen és Bergje Tononsen Nijmegenből, Edward Kremers Tilburgból, Edwin Loenen Liempde-ből, Mariska Pluck Utrechtből, Jan Verdonk Kampenből.

Az Emmaus szervezet (Bilthoven) is küldött adományokat a berendezésre, felszerelésre.

Az építkezés lázas erővel folyt az 1994. évben is, 8 fős építőcsapat jött Hollandiából, híre ment az ESE-nek.

A negyedik holland csapat tagjai: Luc Dullens Maastrichtből, Duve van Boggelen Nijmegenből, Bas Bolhuis és Lieke Janssen Bredából, Daan Gunneweg Utrechtből, Thijs Janssen Boven Leewen-ből, Sarah Postma Zutphen-ből, Nancy Ratcliffe Roosteren-ből.

rá – legyintettek, és építettek tovább. Az új építőmester messziről érkezett, Gyergyócsomafalváról, Farkas Pongrácnak hívták, az ő vezetésével kezdték el a második épületrész építését.

Megérkezett az első „igazi” támogatás: Stichting Katholieke Noden, az Egyesült Holland Alapítványoktól, Komarnicki Edit közbenjárásának eredményeként.

A kész épületrészben megindultak az új, és folytatódtak a régi programok: segítő akciók, jogsegélyszolgá-

És az építkezés folyik tovább...

főzést, mosást, ügyvitelt, adminisztrációt önkéntesen gyakorolták, de a szervezés már körvonalazta a megálmodott Szociális Központ feladatait. Még mindenki önkéntes volt.

És 1995 nyarán eljött az ötödik holland építő csoport Pécelre.

Tagjaik: Paul van Diepen Leuvenből, Carola Eijlders Zwolleből, Leon Fleuren és Daan Reijnders Maasheesből, Marieke de Ronde Nijmegenből, Toya Verberne Groningenből.

Az ESE történeteinek első éveiből egyértelműen kitetszik, hogy igazán a külföld jóindulatát nyerte meg az Egyesület, hiszen Nyugat-Európában nagyon régen tudták, hogy a demokrácia fokmérője az erős és hatékony

Az iroda az első másológéppel

A lassan 600 négyzetméteresre növő épületet elnevezték ESE Szociális Központnak, ami igen erős túlzás volt, hiszen a helyiségek felszerelését a családi adományok sokszínűsége, a bennük folyó tevékenységeket az önkéntesek önfeláldozó segítőkészsége a törődést még nem szakmástitotta szociális szolgáltatássá. A foglalkoztatásra való felkészülés megkezdődött. Ki lehetett próbálni a varrást, a szövést, a gondozást. A kiegészítő tevékenységeket: a pályázatírást, takarítást,

Önkéntesek munkában

civil mozgalom megléte. Az Egyesület először külföldön lett hiteles – jó magyar szokás szerint. A Holland Alapítványok – Stichting Katholieke Noden és Queen Julianna Foundation – támogatása (összesen: 107.500 Gld) nélkül talán örökre megtorpant volna a péceli Segítő Ház felépítése. Akkor hittek a holland és a német partnerek az Egyesületnek, amikor Magyarországon a civil szervezetek iránt még a bizalmatlanság volt jellemző.

Folytatódik az építés, de már hazai és amerikai segítség is érkezik

1994-95-ben az építéshez sikerült végre hazai pályázatokon nyerni a Népjóléti Minisztériumtól, összesen 7 millió forintot. Megkezdődött az intézményesülés: telefon, fax, az első számítógép. Az év végére az alkalmazotti létszám 6 fő volt, készültek a Gondozóház megnyitására, a foglalkoztatásra.

13 civil szervezettel és magán-személlyel létrehozták a Fény-ESE Szociális Központ Alapítványt, és elkezdték a képzést. A 10 hónapos házi-gondozói tanfolyam megtartá-

C.S. Mott Alapítvány képviselői az ESE-ben, 1995.

Vendégek között dr. Lovassy Tamás és John Blyth

méteres épületben működő foglalkozási és segítő egységek látványa elismerést váltott ki, és támogatásra érdemesnek találtatott a látogatóknál az ESE-projekt folytatása. Az elnyert támogatás összesen 30.000 dollárt jelentett, és a továbbépítés reményét alapozta meg.

Ebben az évben volt a legtöbb önkéntesük, az eredmények vonzották a segítőköt is. Csodálatos filmet készített róluk a Duna TV, az ESE-nek országos híre lett itthon is.

sa a PHARE támogatásból volt lehetséges. Megismerte munkájukat a United-Way Internationale és a C.S. Mott Alapítvány is. A C.S. Mott Alapítvány 15 fős küldöttségének helyszíni látogatása 1995-ben kivételesnek számított országosan is, hiszen a civil szervezetek akkortájt még kevés épülettel és tevékenységi háttérrel rendelkeztek. Dr. Lovassy Tamás, a United-Way Magyarország Alapítvány akkori igazgatója irányította az amerikai küldöttséget az ESE-be. Az első 900 négyzet-

Jossgrund polgármesterével, Robert Ruppellel

Kész az első épületi ütem

1996. március 15-én, pontosan 5 évvel a „ki-kell-költözni” program után avatták fel ünnepélyesen az ESE Szociális Központ első, 900 nm-es épületét. Május 6-án nyitották meg a 15 férőhelyes Gondozóházat. A Ház berendezése, a gondozóház felszerelése a Jossgrundiak jóvoltából sikerült. Elkészült az 1991-ben tervezett épület, de már az avatóünnepségen érezték, folytatni kell.

Az ESE jó híre terjedt, és hazai pályázataik is sikeresek lettek.

Kész az első ütem

Pitti Katalint nagy tisztelettel fogadják Pécelen

Boeselager Ost-Europa Alapítványt. A péceliek emlékezhetnek az 1995. évtől évenként szervezett nagyszerű Pitti Katalin jótékony koncertekre, amelyeken a világhírű művésznő az ESE Gondozóház bővítéséért és fejlesztéséért énekelt.

1997 tavaszán folytatódott tovább Pécelen az építés. A konyhaüzem, a szövőműhely és a Gondozóház bővítésével az épület csaknem kétszeresére nőtt.

Közben az ESE Szociális Köz-

Volt mire pályázni, hiszen az építés folytatása munkahelyeket teremtett, és a legnagyobb segítségnek a munkával való segítség számított. Foglalkozásbővítő terveiket az Országos Foglalkoztatási Alapítványon (OFA) kívül a Pest Megyei Munkaügyi Központ támogatta, de ezek sem lettek volna elegendők az álmok megvalósításához, ha nem érkezik újabb támogatás az Együttműködő Holland Alapítványoktól (70.000 Gld), és nem ismerik meg Pitti Katalin áldozatos közbenjárása révén a Csilla von

Folytatódik a második ütem

pont épülete körül lassan felépült Pécel egyik legszebb városrésze, Pécel város lett.

Karácsonykor megalapították a Teréz anya Emlékérmét (Fésűs Károly alkotása) – mint mondják: a szép segítés szimbólumával szerették volna megköszönni a támogatóknak és önkénteseiknek, hogy önzetlenül és bizalommal segítettek, vagyis szépen.

Elkészült a Teréz anya emlékmű – Fésűs Károly szobrászművész alkotása – a közösségi terembe. A szobor körül márványba vésték az önkéntesek és az adományozók nevei.

Az önkéntesek márványba vést nevei:

Némethy Mária, Bagó György, Szekeres Istvánné, Szekeres István, Petró Árpád, Mundrucz Géza, Tasnádi Katalin, Horváth Anna, Sütő Ferencné, Kaszap Márta, Kaszap István, Kiss Elek, Füzy Árpád, Szabó András, Ónodí Istvánné, Szimán Anna, Dr. Ray Péter, Dr. Tallós Emil, Tesánszky János, Holló Lajosné, Mile Gabriella, Mile József Attila, Hegyesi István, Tóth Tiborné, Hámori Szabolcs, Kaszap Edina, Nagy Tibor, Solt Otília, Bomba Jánosné,

Némethy Mária és Fésűs Károly leleplezik a Teréz anya domborművét

A márványba vést neveik

Benyó Pál, Walter Ferenc, Cser László, Heltai Miklós, Tasnádi Miklós, Barczy Gábor, Várady István, Széplaki Pál, Virág László, Szinger Dániel, Hámori Bernadett, Kaszap Ákos, Kaszap Gábor, Kiss Elekné, Farkas Pongrác, Esztergályos Sándorné, Keller Péter, Keller Pál, Molnár Gyözőné, Dr. Varga László, Aszódi Csaba, Hídvéghy Margit, Koricsánszky Attila, Koricsánszky István, Tömösközy József, Tasnádi Miklós, Almási László, Kiss László, Völgyesi Tiborné, Fityus Géza, Bíró Attila, Bors Pál, Papp Ignácné, Fésűs Károly, Walterné Márkus Zsuzsa

Támogatók és a további önkéntesek nevei márványba vésvé:

Boeselagerné Pitti Katalin, Péter Szabó Anikó, Bálint József, Durkó Sándor, Dr. Hídvéghy Éva, Fazekas Andrásné, Horváth Istvánné, Illés Miklósné,

*Jossgrund címere szőnyegbe szöve,
Gálné Kati*

Lehoczkyné Gyetvai Ágnes, Mikolicz Gyuláné, Oldal Ferencné, Pappné Boczonádi Katalin, Draskóczy Endréné, Kelemen Lászlóné, Varga Lászlóné, John Blyth, Aczél Tiborné, Karikás György, Fábián László, Burján Gyula, Orosz Ferenc, Csilla von Boeselager Stiftung Osteuropa Hilfe, Eravis Rt., Metro Kft. Budapest, C.S. Mott Foundation, MOL Rt., Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, Pest Megyei Munkaügyi Központ, Császár Kereskedőház Kft., Péceli Vízmű Kft., TIGÁZ Rt. Gödöllő, Phare-Dem-Program, Danone Rt., Pietra Rt., Tőke László, Kiss Péter, Dr. Elisabeth Fessl de Alemany, Csávás Épszer Kft., Ács János, Isaszeg Nagyközség Önkormányzata, Dunaferr Rt., Velux Kft., Korall Csempe Kft., Salus Kft., Marsovszki István, Kecskeméti Győzőné, Csepi Lajos, Bernd Kleespies-Jossgrund, Pécel Nagyközség Önkormányzata, Népjóléti Minisztérium,

Soros Alapítvány, Gyömrő Nagyközség Önkormányzata, Pécel-Isaszeg ÁFÉSZ, Tessedik Sámuel Alapítvány, Bokor-Liget Alapítvány, Triton Rt.

Pécel, Országos Játék Alap, Queen Julianna Foundation, Emmaus, Stichting Katholike Noden, Norbertijnen Tilburg, Malteser Hilfsdienst-Jossgrund, United Way International

És persze márványba vésték az Intenationale Bouworden-től érkezett holland fiatalok nevei.

Megszületett 1997 májusában az ESE-dal is, szövegét Némethy Mária, zenéjét Szekeres István szerezte.

Mondhatjuk, hogy az ESE hagyományai, kultúrája az évek alatt spontánul közösségi megtartó erővé formálódott.

A munkahelyteremtés és a továbbépítés évei

A kilencvenes évek második felében országosan is sokat lehetett hallani a munkanélküliségről, a hátrányos helyzetű, egészségkárosodott emberek elhelyezkedési problémáiról. Az Egyesület alakulása óta meghallotta az „idők szavát”, 1997-ben sem volt ez másképp. Az Egyesület és a Szociális Központ Alapítvány létrehozta a védett foglalkoztatás megszervezésre a VÉDESE Kht.-t. Ez az új szervezet stratégiaileg határozta meg az Egyesület közeli és

Készülnek a szőnyegek

távoli jövőjének fejlesztési irányát. A hatékony segítség csak gondoskodással, foglalkoztatással, képzéssel együtt sikeres. Ez a hárompillérű stratégia az ESE-modell.

1998. március 15-én avatták a harmadik épületrészt Pécelen. Hét év mérlege 1700 nm épület.

Az ünnepségen adták át első ízben a Teréz anya Emlékérmét Pécelen:

Bernd Kleespies-nek (Malteser Hilfsdienst, Jossgrund), **Pitti Katalinnak** (Csilla von Boeselager Stiftung), **Molnár Györgynének**

(Országos Foglalkoztatási Közalapítvány), **Dr. Bobok Beátának** (Együttműködő Holland Alapítványok), **Walter Veirs-nek** (C.S. MOTT J. Alapítvány).

Dr. Rubovszky András a kiállított szőnyegekkel

Kérdésemre, hogy készült-e leltár az Egyesület első kilencéves munkájáról, így válaszolt Némethy Mária:

„A segítő munkát, küzdelmeket, pénzben nem mérhető értékeket nem könnyű számszerűsíteni, és nem is fontos. Sokkal fontosabb, hogy a fejlődés, a növekedés ember léptékű maradjon, és a létrejövő új ellátó vagy kézműipari egység terméke és szolgáltatása minőségre és becsületességre törekedjen, akár gondozásról, ételkészítésről, akár szőnyegszövésről van szó.”

A kézi szövésű szőnyegek elkészítésével már több mint harmincan foglalkoznak. A Magyar Termék Nagydíj pályázat különdíját kétszer nyerték

Walter Veirs a Teréz anya Emlékérmével

el védjeggyel ellátott termékekkel. Iparművészeti minősítésű szőnyegek nemzetközi vásárookra, kiállításokra is eljutottak: Kölnbe, Linzbe, Goriziába. Ekkor még nem volt gond a textil hulladék-alapanyag beszerzése.

Molnár Györgyné és Székely Gabriella (OFA) átveszik a Teréz anya Emlékérmét

Bernd Kleespies és Pitti Katalin átveszik a Teréz anya Emlékérmét

Tízéves az ESE

Közben 1999. június 5-én 10 éves lett az Egyesület. A két napos jubileumi ünnepségen:

Igaly Györgyné megkapja az ESE kitüntetését

A 10 éves ünnepség vendégei közt Karikás György (első sor közepén)

Cserkészcsapat önkéntesei Jossgrundból

Dr. Lovassy Tamás (United Way Magyarország Alapítvány), **Karikás György** (Eravis Rt.), **Igaly Györgyné** (EGIS Rt.), **Tekla und Ernst Bacher** (Malteser Hilfsdienst, Jossgrund),

Monika Korn (Malteser Hilfsdienst, Jossgrund), **Gisela Alcolea-Noll** (Malteser Hilfsdienst, Jossgrund), **Frank Dujardin** (Emmaus, Bilthoven) vették át a **Teréz-anya Emlékérmét**.

Befejeződött Pécelen az építés

2000-re befejeződött Pécelen az ESE 2000 négyzetméteres Szociális Központjának építése. Mondhatni: **lezárult egy növekedési szakasz**, persze a beépíthető terület is elfogyott a Segítő Ház körül.

A 48 férőhelyes Rehabilitációs és Ápolóotthon időseknek és mozgás-sérülteknek nyújtott családias miliőben tartós gondozást. Rehabilitációs rendelőt alakítottak ki, konyhaüzemet, mosodát, kézműipari műhelyeket, családsegítő szolgáltatot, krízis-

Az ápoló otthon bővítésének avatása

Tornáznak a lakók

Kialakítottak egy szervezeti rendszert, amely a non profit humán szolgáltató civil szervezetek részére jelent megoldást, finanszírozási, tevékenységi, szakmai mintát a rászorult emberek, elsősorban idős-korúak komplex gondozásában, a hátrányos helyzetű emberek integrált foglalkoztatásában, képzésében. De a komplex gondoskodás álmái, a környezeti szükségletek további fejlesztésre készítették az Egyesületet.

szolgálatot működtettek. Naponta 20-30 segítségkérőt, hajléktalan embert fogadtak, intézkedtek, meleg ételt adtak, munkahelyet kerestek, lakásokat hoztak rendbe, nyugdíj-ügyeket intéztek. Országos szervezatként részt vettek a Szociális Minisztérium által támogatott „Családi üdültetési” programban, melynek keretében több száz rászorult családnak igen kedvezményes üdülést biztosíthattak 2001-2003 között.

Egyesült Holland Alapítványok konferenciája az ESE-ben, dr. Bobók Beáta beszél

Nem tudtak igazi segítséget nyújtani a fogyatékkal élő embereknek. Egyre többen keresték fel az Egyesületet a sérült emberek és hozzátartozóik közül. Az egymást segítség nem-jeit nehéz kimondani kétségbeesett szülőknek és munkát keresőknek.

Közel jön Isaszeg, építkezés Isaszegen

Felmerült egy komplex rehabilitációs központ felépítésének a gondolata az ESE-ingatlan melletti üres telken, de nem sikerült Pécelen területet kapni az önkormányzattól, így Isaszegen próbálkoztak.

Isaszeg település Péceltől alig 8 kilométerre fekszik. Az Isaszegi Önkormányzat igen hamar meghozta egyhangú döntését – a péceli ESE Szociális Központ megtekintése után –, és egy hektár területet adott ingyen az isaszegi ESE Segítő Ház felépítésére. A telek a cigányteleppel

és a szeméttelppel volt szomszédos, amelynek bezárása folyamatban volt. Az azonnali építkezést már elnyert PHARE, OFA és Minisztériumi pályázatok segítették. 186 nap alatt épült

Alapköletétel, Isaszeg

fel az **isaszegi Segítő Ház első, 900 négyzetméteres épülete**, ahová foglalkoztató műhelyeket terveztek. A stratégiai terv egyértelmű volt: az ESE-modell megvalósítása több építési szakaszban, hangsúlyosan a sérült emberek gondozására, rehabilitációjára és foglalkoztatására.

Elgondolkodtató, mi lett volna, ha az Egyesület Pécelen kap területet az önkormányzattól a rehabilitációs központ megépítésére, és ez a csodálatos épületegyüttes itt, az Apáca-hegy lábánál díszítené Pécel városát.

Így vall erről Némethy Mária:

„Nem tudom. Nyilván egyszerűbb lenne ma a működésünk, és gazdaságosabb is. De minden kényszerűség, kihívás, lehetőség is egyben. Megmozgatta Isaszeget a terv, az építés. 2001 novemberében az isaszegi Nagytemplomban Pitti Katalin jótékonyági koncertet adott a Segítő Ház felépítéséért. Soha ennyi adományozót nem vonzott a jótékonyági koncert, nyolcszáz ezer fo-

Pitti Katalin és Végh Márta

rint gyűlt össze. Bizalommal fogadtak minket az isaszegiek és ez inspiráló volt. Például az avató ünnepségen – anélkül, hogy kértük volna – dr. Tóthné Pacs Vera polgármester asszony – testületi döntéssel – még egy hektár területet adott az ESE-álmok megvalósításához. Ez egy olyan szép gesztus volt, amelyet sohasem tudok elfelejteni.”

Névadó Pécelen

Pécelen a 2001. karácsonyi ünnepségen a 48 férőhelyes **Rehabilitációs és Ápoló Otthon felvette Baczoni István nevét.** Baczoni Istvánt, Pécel legnagyobb Építőjét három és félévig ápták Neki kijáró tisztelettel és szeretettel, 2001. június 19-én 17 óra 10 perckor bekövetkezett haláláig.

Baczoni Istvánt nagy tisztelettel ápták a Gondozóházban

A tiszteletére készült emléktáblát Orosz Ferenc áldotta meg

Kész az első építési ütem Isaszegen

Alemany Erzsébet virággal köszönti Ugi Rácz Erzsébetet

Az Alemany Erzsébet Segítő Ház első épülete elkészült a „beigért” időre

Isaszegen a 2002. március 15-re „beigért” házavató megmozgatta a munkatársakat. Az ünnepség előtti héten éjszakába nyúlóan takarítottak, vakarták a festéket, rendezkedtek. Fergeteges volt a hangulat, az öröm. A külterületi prérin 186 nap alatt kinőtt a bekerített, közművesített Ház. Csodával határos módon a téli építkezést az Ég is szerette, mert január elejétől kezdve az időjárás tavaszi melegre váltott.

Az avatóünnepre érkező sok száz résztvevő kíváncsian olvasta a mives, óriás buktára emlékeztető új épület homlokzatán az ALEMANY ERZSÉBET SEGÍTŐ HÁZ feliratot. És a Ház erkélyéről szólt a trombitaszó, Szilágyi Levente művész úr toborzója. A bejáratnál a híres isaszegi Asszonykórus csodálatos népviseletben állt sorfalat, és

kosárból kínálták pogácsával az érkező vendégeket, akik kíváncsian kérdezték, ki az az Alemany Erzsébet?

Alemany Erzsébet felavatja az épületet

Tietze Jenő prelatus köszöntő beszédet mondott

Névadó Isaszegen

A történetek ismétlődve összeérnek, mindig új segítők érkeznek külföldről az ESE-be. 2000-ben ismerték meg személyesen is dr. Alemany Erzsébetet, a vajdasági származású, Bottropban élő orvost, aki Csilla von Boeselager nyomdokain haladva lett az Ost-Europa Hilfe Alapítvány elnökhelyettese. Az ismeretség testvéri barátsággá mélyült.

A névválasztás: érték és példaképválasztás. Dr. Alemany Erzsébet neve európai minta a cselekvő humanizmusban, az igazi társadalmi felelősségvállalásban.

Alemany Erzsébet a Ház névadója

És az új **Segítő Ház** felvette **Alemany Erzsébet** nevét **Isaszegen**.

2002. március 15-én, az ESE isaszegi Segítő Ház első épületének avató ünnepségén:

Dr. Alemany Erzsébet (Csilla von Boeselager Ost Europa Hilfe), **Isaszeg Nagyközség Önkormányzata** (átvette: Dr. Tóthné Pacs Vera polgármester), **Csávás Ferenc**, a Segítő Házak építője, **Várady István**, az ESE épületek ingyenes tervezője – **vették át a Teréz anya Emlékérmét**.

*Pitti Katalin átadja a kitiüntetést
Csávás Ferencnek*

Dr. Tóthné Pacs Vera átveszi az emlékérmét

Várady István tervező átveszi a díjat

Gondoskodás a fogyatékkal élőkért, Púpos László története

Mindig egy emberrel kezdődnek a történetek az ESE-ben.

Púpos László a péceli cigánytelepen született 1971-ben. Középsúlyos értelmi fogyatékoságát csak 1985-ben – amikor is bekerült az akkori szociális ellátó rendszerbe – diagnosztizálták.

Púpos László egy intézményben

Addig teljes szabadságban, a környezet természetes együttérzése, vagy „hülyegyerek” játékaik közepette „jó kiskutyaként” idomulva nőtt fel. Serdülő korában agresszív megnyilvánulásai lettek, ijesztgetni és fogdosni kezdte a leányokat. Egyre több lakossági bejelentés érkezett a rendőrséghez és a Nagyközségi Tanácshoz. Először gyermekintézetbe került. Nagykorúsága után az Inárcsi Speciális Otthon lakója lett. Cselekvőképességet kizáró gondnokság alá 1998-ban helyezték. Mindig, mindenhol megszökött. Hogy miért akart mindenkor és mindenáron megszökni az intézetekből vagy éppen a kórházból, arra Laci egyszerű magyarázatot ad: **„mert nem volt jó, lekötöztek”**. Púpos László végtagjain több milliméteres mélységű húshiányok, beforradt sebhelyek örzik a béklyók, a kötelek, a bilincsek nyomait. Hogy mennyi idő kell ilyen nyomok „születéséhez”, és hogy mennyi idő kellett, hogy ilyen rögzítés alkalmával saját maga lerágja kezéről bal hüvelykujját, azt megtudni nem lehet. Púpos Lászlót eddig több

mint 80 alkalommal gyógyították kórházban. Testi sérüléseinek ellátása mellett a gyógyítás diagnózisa: mentális retardáció viselkedésromlással. A betegség gyógyíthatatlan.

Az Egyesületnél másolatban található kórházi zárójelentések egyikéből sem derül ki, hogy hol húzták ki és mikor P. László összes alsó fogát. Mindenesetre harapása azóta

önmagára sem veszélyes. A kórházakban eltöltött ideje változó: volt 1 nap, 1 hónap, ambuláns ellátás vagy teljes kivizsgálás – hol, mikor, milyen volt az orvosi eskü egyéni terheltsége. A gyógyszerterápiák is változtak a gyógyulás legapróbb jelei nélkül. Az egyre gyakoribbá váló görcsös, fájdalmas rohamait kiváltó okok éppúgy lehetnek epilepsziás, mint gyógyszerhatás eredetűek. Ilyen görcsös rohamoknál a környezet mentőt hív. A mentő jön, elviszi, nem viszi. A kórház fogadja, nem fogadja. Kiteszi, beveszi, ilyenkor lekötik. Ezt a modern pszichiátria „rögzítésnek” finomítja. Megnyugtató állapotban a mentő ott teszi ki, oda viszi, ahol ill. ahová tudja.

*Púpos László
és Fogarasiné Deák Valéria*

Az Egyesület Púpos László történetébe 2002. februárban kapcsolódott bele. Ő jött el a Szociális Központba fizikailag iszonyúan leromlott állapotban. A szociális munka természetes, autentikus megnyilvánulása a szájalom – egyszerű megoldásokat rögtönzött: evés, fürdés, öltözés. Laci habzsolva evett, és eltűnt. A tanult szociális munka később következett. Múltak a hetek. A mindennapi „vendégség” beszélgetései és nyomozásai után kikerekedő történetből már 2002 nyarára kiderült, hogy Laci sehhol sem hiányzik, sem családjában, sem pedig az Inárcsi Speciális Otthonban, ahonnan megszökött még 2002 elején. Oda csak rendőri segítséggel lehetett volna visszaszállítani. Laci gyógyszer nélkül, szabadon közlekedve Pécelen, éjszakára a családjánál egy fészerben meghúzódva élt. A nappalokat az ESE-ben töltötte. A hidegek beálltával próbáltak elhelyezést találni, addig éjszakára befogadták az ESE Teréz anya termébe. Intézményi elhelyezése nem sikerült.

Púpos László személyisége rendkívül összetett, sokszínű és változó. Külső megjelenésében, mozgásában, testtartásában, arckifejezésében egyértelműen látható, hogy fogyatékos, és az is, hogy cigány származású. Impulzív viselkedése, hangossága, gyakran agresszív beszéde környezetében félelmet, ellenérzést, undort kelt, annak ellenére, hogy mára tiszta, ápolt és jól öltözött külsejű. Fizikailag jó állapotban van. Pécelen és környékén magabiztosan, önállóan közlekedik buszon, vonaton, vagy gyors tempóban gyalogosan. Ügyintézésben cél- és feladatteljesítésben pontos, megbízható, sőt igyekvően szolgálatkész. Általában.

Írástudatlan. Nevét csak képként, nagybetűvel írja le. Az intézményekben a készségfejlesztő képzések gyakorlatát megőrizte, rajzol, sző, varr – de csak percekig tartó figyelemmel. A pénz értékét nem ismeri, de jó érzéke van a bolti vásárlásoknál egyéni megfigyelések alapján. Rendszeresen kéreget mindenhol és mindenütt, tapadósan és erőszakosan. Többnyire sikerrel: cigarettát és kétszáz forintot. Erős dohányos. Teljesen absztinens, de néha „viccből” szesszel itatták, húggyal is. Emlékezete, érzéseinek megnyilvánulása értelmi fogyatékoságának mértékéhez (F7210) képest nem tűnik adekvátnak. Névmemóriája, a történések, események emlékezése mind pozitív, mind negatív vonatkozásban szelektív ugyan, de rendkívül éles és tartós. Különös jelfogó érzéke van finoman intelligens megnyilvánulásokkal

és érzelmekkel. És persze vannak az adott környezeti hatástól függetlenül látszó düh- és agresszív kitörései is. Ilyenkor fenyeget, tör, zúz, embernek is nekimegy. Csillapíthatósága változó, nagymértékben függ a környezet „tudásától” is. De sok esetben mentőt hívnak, mert félnek tőle. A dühkitörések feltételezett okai külsők és belsők. Egyformán lehetnek a csúfolás, a fenyegetés hatásai éppúgy, mint a megélt agresszió emlékei. A dührohamok intenzitása is változó, de köz- és önvészélynek való minősítése ilyenkor egyszerűnek látszik. Jóllehet, eddig még eszközzel soha nem tett kárt senkiben, önmagában sem. Többnyire tárgyakat tör. Csak szavaival emlegeti az ölést, akkor is, ha kés van a kezében. Ha megnyugszik – orvosi beavatkozás nélkül –, sírva megígéri a „javulást”, a későbbiekben sűrűn bocsánatot kér az összetört ablakért, a székért, vagy azért, hogy meglökött, megütött valakit.

Mulatni, táncolni, énekelni nagyon szeret. Nagyon sok dalszöveget ismer. Vágyai, tervei is a mulatságra összpontosulnak, és a munkára. Szívesen dolgozik. A munkában a változást kedveli, egy feladatban a figyelme nehezen megtartható, magától terelődik.

Szabadságvágya költői, öntörvényű és fékezhetetlen. A rögzítések oldásával visszatér. Elindul haza. De a haza számára nem létező fogalom sem belső, sem külső vonatkozásban.

Az ESE-hez való kötődése erős.

A mindennapok menete: (ősz, tél, tavasz, nyár, hó, sár – mindegy)

Púpos László Pécel, Újtelep 34-ből reggel 7 és 8 között megérkezik a Pécel, Pihenő u. 2-ben levő ESE Szociális Központba. A kb. 3,5 km-es távot határozott léptekkel alig 20 perc alatt megteszi, mint Forrest Gump. Lenyúlja a már itt lévőket cigaretta ügyében.

Reggelizik. Kávét mindenütt iszik. Az ápolóotthoni szint elméletileg tilos a számára, hiszen az idősök félnek tőle, de előfordul, hogy felmegy. Ekkor beszélgetés. 8 órára érkezik az IRODA. Mindenkinek személyesen, erősen örül, hangosan. Néha megjegyzéseket tesz szexuális kedvről, nyomdafestéket nem tűrő szavakkal, de mivel serdülőkorában szexuális gerjedelmének szabályozása céljából mosófazékban forró kályhára ültették, így szóalapú gerjedelmét az iroda vegzált hölgyei elnézték. A hét év alatt „magától” leszokott a csúnya beszédről. Gyógyszereit beveszi.

A jótékonyboltban kiegészíti ruházatát, intézkedik ebéd, cigaretta és kávé ügyében, hangosan, tapadósan, aztán hazamegy. Dél körül visszatér ebédért, cigiért, és még intézkedik egy fél órát. A hétvégék és az ünnepek étel-, cigaretta-, gyógyszerellátása szervezeten működik.

Púpos László az irgalom és a megértés jelképeként funkcionál az ESE intézményeiben, mint a főnökasszony védence.

Életsorsának megoldásában körvonalazódott egy ötlet, egy szoba fürdőszobás toldalék építése testvére házához, közadakozásból.

Igen, a szolidaritás szép tartalmú szó, azt jelenti, hogy egy mindenkiért, mindenki egyért. De hogy ki az egy, és ki a mindenki, az mást jelent a nyomorban, és mást a hatalomban.

Púpos László édesanyjával

„Aki egy emberen segít...”

Púpos László, középsúlyos értelmi fogyatékos, cigány nemzetiségű fiatalember életsorsának „ügye” a magyar állami és társadalmi szolidaritás kórképe, láttelepe. Szimbólum. Annak a jelképe, hogyan hátrálnak ki az állam és közszolgálati intézményrendszerei a nyomorúság enyhítéséből, miután a nyomorúság keletkezésénél teljes közszolgálati aszisztenciájukkal jelen voltak. Az „ügy” is állami szociális intézményben kezdődött. A gondozás láttelepei: a kötelek mély, húsba vágott nyomai, a féltésből kihúzott fogsor mind azt sejtetik, hogy a „közellátó” nem feltétlenül irgalmas gazda. És amikor az „ellátás” agresszivitása átlényegül egy fogyatékos emberben félelemmé és viselkedészavaros ellenál-

A lakóotthon egyik szobájában

lással, akkor kihátrál az ellátásából, intézményrendszereivel együtt.

Vajon Púpos László átélt kínzásait hány ép elméjű ember lett volna képes agresszivitás nélkül elviselni?

Púpos László életsorsának megoldása szent ügyé lett az Egyesületben, mert nem lehet könnyen feladni a hitet az emberségben, muszáj, hogy létezzen szolidaritásban, humanumban, muszáj, hogy létezzen irgalomban. Ez a muszáj, mindennapi emberfeletti türelmet igényel minden munkatársnál is. A „megéri

– nem éri meg” mérlegelését a szolidaritás nem ismeri.

És a fogyatékkal élők gondozása egy emberrel elkezdődött 2002 februárjában.

A Lakóotthon megnyitása Isaszegen

2002. november 25-én nyitották meg az épület tetőterében a 8 férőhelyes Lakóotthont értelmi sérült fiatalok részére. Mára ez 10 férőhelyre bővült.

2003. november 26-án nyitották meg a Fogyatékosok Nappali Intézményét 30 férőhellyel. Mára ez 42 férőhelyre bővült. Halmozottan sérült gyermekek és fiatalok teljes ellátására, fejlesztésére vállalkoztak.

Pécelen csak kertszépítési és karbantartási munkálatok folytak, minden erőforrás az ESE Isaszegi Alemány Erzsébet Segítő Ház építésére kellett.

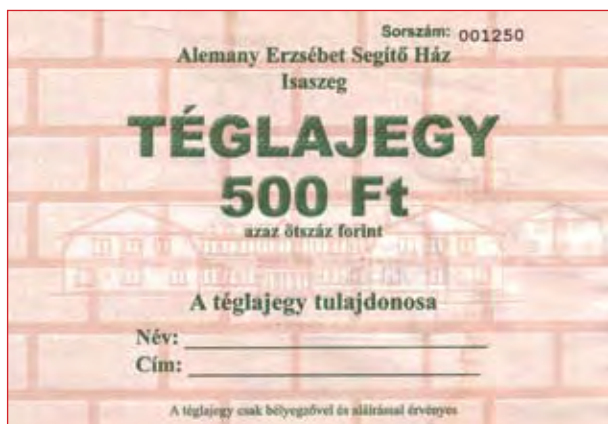
Fogyatékosok Nappali Intézményének avatóján, jobb szélén Christoph-Johannes Emschermann

Az isaszegi építés folytatása

A felkészülés, pályázatírás és az isaszegi beruházás folytatásának küzdelmes évei a tíz év előtti péceli helyzethez hasonlíthatók. Természetesen az építés körül bonyodalmak lettek most és itt is, építéshatósági vonatkozásban. A történelem ismétlődik. De a józanság politikamentes. A méltatlan építéshatósági ügyben mindenki segített, párthovatartozás nélkül egyeztettek országgyűlési képviselők a helyi önkormányzattal. Eljött dr. Wolfhard von Boeselager báró úr, a Csilla von Boeselager

Dr. Jose de Alemany és dr. Gémesi György

Téglajegy

és egymás után zárták be a szőnyegboltjaikat. A munkatársakat átképezték az új szolgáltatási tevékenységekre.

Az építés erőforrásai hazai és PHARE erőforrásokra „szűkültek”. A legjelentősebb az OFA és PHARE támogatások voltak, de a természetbeni külföldi adományok és a „téglajegyek” nélkül lassítani kellett volna az építés iramát.

Az ötszáz forintos téglajegy vásárlás valódi értéke messze túlnőtt a pénzbeli eredményén (2,7 millió forint), hiszen megmozgatta a helyi társadalmon kívül a külföldi támogatókat is.

Ost-Europa Hilfe Alapítvány elnöke Isaszegre, hogy közbenjárjon Isaszeg akkori vezetőjénél az építkezés folytatásáért. És hosszú hónapok után megszületett végre a jogerős építési engedély. 1993 év végére így tető alatt volt az új, több funkciós, 1260 négyzetméteres, háromszintes épület, amelyet „sóhajok hídja” köt össze az első épülettel.

A magyar textilipar leépülésével a szőnyegszövéshez szükséges textilhulladék is elfogyott. Folyamatosan csökkent a szőnyeggyártásuk,

Épül a II. épület

Bottropi látogatók érkezése Alemany Erzsébet Segítő Házba

Pécel, Eva és Luis Vincze Calgary, Evangéliumi Pünkösdi Közösség Isaszeg, F.L. Consulting Kft. Budapest, Gizella Nyugdíjas Klub Veszprém, Hernád Rezsóné Budapest, Isaszeg Nagyközség Polgármesteri Hivatala, Józsa Béla Gödöllő, Kaszap és Zalatnai család Pécel, Kerekes Sándorné Budapest, Komarniczki Edit Budapest, Krutsch Zoltán Budapest, Kunczer Livia Budapest, Máhrné Dr. Kazareczky Éva Budapest, Manuta Bt. Pécel, Metall-Mix 2000 Kft. Pécel, Nagy-Hartel Kft. Budapest, Nova Crnja (Magyarcsernye) település és Vajda Tibor polgármester, Nyitott Társadalom Alapítvány Budapest, Papp Ignácné Pécel, Pécel és Vidéke Takarékszövetkezet Pécel, Péc-Is-Ker Kft. Pécel, Pitti Katalin Budapest, Platina Kft. Pécel, Református Egyházközség Isaszeg, Rendek Ferencné Pécel, Schneider Mihály Dunaújváros, Szabó Lászlóné Budapest, Várady család Pécel,

Minden erőforrás és munka Isaszegre fordítódott, a péceliek is „átdolgoztak”.

Pécelen csak egyetlen fejlesztés sikerült: létrehozták 2004. június 1-jén a 40 férőhelyes Idősek Klubját, amelyet Pitti Katalinról neveztek el.

Foglalkozás a Pitti Klubban

Tizenöt éves az ESE

2004. június 5. az ESE 15 éves jubileumi napja. Most Isaszegen tartották. Az épületavató és jubileumi ünnepség egész napos volt. Sok százan jöttek el – bel- és külföldről egyaránt – közösen ünnepelni. Gulyka József címzetes prépost esperes úr és Bajusz Árpád nagytiszteletű református lelkész úr áldották meg az épületeket.

2004. június 5-én az ESE 15 éves jubileumán

Dr. Wolfhard von Boeselager, az Osteuropa-Hilfe Stiftung elnöke, **Göncz Árpádné**, a Kézenfogva Alapítvány elnöke vette át a **Teréz anya Emlékérmét**.

Az avató ünnepekről készült felvételeken látható: megadták a módját az ünnepségnek. Sok száz vendég volt, a környék közéleti méltóságai is eljöttek.

Augusztus 3-án lett kész a korszerűen felszerelt, 700 adagra bővíthető Szociális Konyhaüzem, majd a mosoda, és szeptember 2-án a 17 férőhelyes Rehabilitációs és Ápoló Otthon is megkezdte működését Isaszegen.

Szerencsésen folytatódott a tetőtéri szint beépítése és az ESE első liftjének felszerelése. Ez volt ez első „gondtalan” épületfejlesztés, melyet a Pénzügyminisztérium pályázati céltámogatása tett lehetővé. Ehhez a pályázati támogatáshoz is

Göncz Árpádné, Fogarasiné Deák Valéria és Alemany Erzsébet

Boeselager báró úr látogatása az ápoló otthonban

az ESE Híradó egyik cikkén keresztül vezetett út. Az ESE Híradó 2004. februári számában „A gondok ünnepei” című cikk elolvasása után Keresztúri Sándor

Göncz Árpádné köszönő szavakat mond a Teréz anya Emlékérem átvétele után

Keresztúri Sándor (középen)

Isaszegről javasolta, hogy adjanak be pályázatot a Pénzügyminisztériumhoz. Az elnyert 37,5 millió forint minden terv befejezéséhez elegendő volt. És 2005-ben, a dicsőséges 1849-es isaszegi csata emléknapján, április 6-án felavatták a tetőtéri új 19 férőhelyes Otthont és a liftet. **Ismét lezárult egy növekedési szakasz, most Isaszegen.**

Ház Púpos Lászlónak

A kisház felépítése a jól bevált recept szerint működött. Várady István ingyen tervei, közadakozás, önkéntesek munkája és három nyári hónap alatt felépült Púpos László háza a cigánytelepen, családja külterületi telkén. Egy szoba, fürdőszobás ház, villanybojlerrel, berendezéssel. 2004 szeptemberében volt a kis ház avató ünnepe.

A kisház és tulajdonosa, Púpos László

„Mindenki segített. A péceli vállalkozók is, pedig tudták, hogy cigánynak építünk. Több mint négyszázezer forint gyűlt össze, Göncz Árpádné, Cser László, Kiss László,

Várady István, Csávás Ferenc, Fogarasiné Deák Valéria, Bomba Jánosné, Sarlós János voltak a leghíresebb adakozók” – emlékezik Némethy Mária.

Púpos László, mint háztulajdonos megváltozott. Agresszivitása teljesen megszűnt. Már nem fél az emberektől.

Majdnem tizenhat éves az ESE

2005. április 6-án az Alemany Erzsébet Rehabilitációs és Ápolóotthon új szintjének avatásán

Fogarasiné Deák Valéria

dr. Gémesi György

Durkó Sándor

A Fény-ESE Alapítvány képzése

ményeként a Felnőttképzési Központ akkreditálása.

A belföldi (Budapest, Isaszeg, Pécel stb.) és külföldi (Vajdaság, Bottrop, Szeged, Magyarokiszaga stb.) civil találkozók, intézménylátogatások, szakmai konferenciák hozzájárultak a civil kapcsolatok elmélyítéséhez, azaz az ESE-modell népszerűsítésének és elterjedésének nem lennének határai, ha a társadalom minden egysége vigyázna az emberségére.

Az Egyesület példája bizonyítja, hogy jó célokat kitűzve és következetesen megvalósítva képesség gyűlik

Lévai Katalin európai parlamenti képviselő és Fogarasiné Deák Valéria országgyűlési képviselő Isaszegen

Fogarasiné Deák Valéria országgyűlési képviselő, **Gémesi György** országgyűlési képviselő, **Durkó Sándor**, a FÉNY-ESE Szociális Központ Alapítvány elnöke **vette át a Teréz anya Emlékérmét.**

A isaszegi ESE Almany Erzsébet Segítő Ház impozáns épületei mellett a településrész is fejlődött. Egyre több családi ház épül a Segítő Ház körül. Pécelen is így történt.

Befejeződött a Fény-ESE Szociális Központ Alapítvány képzési és szakmai kutatási munkájának ered-

A MAHOLNAP Alapítvány szervezésében érkezett látogatócsoport

össze egy közösségben a fejlődésre, a környezet jobbítására. Hogy milyen képesség a legfontosabb, erről beszélgetünk Némethy Máriával.

„Talán a békesség, a hitelesség, a bizalom, a teljesítmény tisztelete. Sok szép szó ideillene még, hisz a szavak nem veszthetik el igazságtartalmukat a cselekvő segítségben. Ez az emberekre egyenként igaz. Szükséges egy erkölcsi, emberi minimum az itt dolgozó munkatársaknál. Nem szabad lopni – például. Nem szabad a felhalmozott közösségi értéket egyéni érdekekre kihasználni. Aki

A „Kapaszkodó” nemzetközi konferencia résztvevői és vezetőjük Fischer Rozi, a Magyar Kultúra Alapítvány munkatársa

ezeket a minimumokat megsérti, nem dolgozhat nálunk. Ezek látszólag könnyen betartható minimumok lennének, de az új, demokratikus társadalmi normák még nem tisztultak ki a társadalomban, és sok a rossz, bizalomvesztő hír a médiában. A létbizonytalanság növeli az emberekben a szerzésvágyat, vagyis a társadalmi környezet nem optimális értékrendű az országban. A közérzet indokolatlanul pesszimista. Mi a béke szigetének nevezzük az ESE-t, nagyon szeretném, ha ez a nagyon nagy érték közösségi törekvésként mindig fennmaradna. A vezető munkatársak

mindegyike igazi, elhivatott és felkészült. Csapatban dolgozunk. Békességben.”

A közelmúlt örömei és fejlesztései Isaszegen

És Isaszegen is készült márványtábla, amelyre felvésettek a támogatók, adományozók nevei:

Dr. Benkovics Gyula, Csávás Épszer Kft., Durkó Sándor, EPK

Szent Erzsébet dombormű

Az isaszegi márványtábla

Karmel Gyülekezet, Kaszap és Zalatnay család, Metall-Mix 2000 Kft., Némethy Mária, Papp Ignácné Balla Mária, Pécel és Vidéke Takarékszövetkezet, Péc-Is-Ker Kft., Platina Kft., Rendek Ferencné, Várady István – Pécel;

Asszonykórus, Bajusz Árpád lelkész, Csata Táncegyüttes, Dózsa György Művelődési Otthon, Evangéliumi Pünkösdi Közösség, Gaudium Carminis Kamarakórus, Gulyka József prépost, Hanák Sándor, Isaszeg Nagyközség Önkormányzata, Keresz-

túri Sándor, Magyarok Nagyszony
 Légiós Csoport, Mészáros Gusztáv és családja, Prókay és Társa Bt., Református Egyház-
 község, Varga Andrásné – Isaszeg;
 Csepi Lajos, Dahler Éva, Fogarasiné Deák Valéria, Dr. Gémesi György – Gödöllő;

Bene Béla és Bene Béláné, Delacher Kft., F. L. Consulting Kft., Dr. Fedák László, Göncz Árpádné, Hernád Rezsóné, Kerekes Sándorné, Dr. Koiss István, Komarniczki Edit, Kreutsch Zoltán,

Kunczer Livia, Máhrné Dr. Kazareczky Éva, Nagy-Hartel Kft., Nyitott Társadalom Alapítvány, Dr. Papp Györgyné, Pitti Katalin, Szabó Lászlóné, Dr. Varga Attila, Velux Kft.,

A Csipet-csapat zenekar

Dr. Vigh L. László – Budapest;

Durkó Zsolt, Ecsér; Gálné Juhász Klára, Drégelypalánk; Gizella Nyugdíjas Klub, Veszprém; Manuta Bt., Békés; Schneider Mihály, Dunaújváros; Soroptimist International, Szeged;

Dr. Elisabeth Fessl de Alemany, Bottrop; Arenberger Dominikanerinnen, Németország; Bernd Kleespies (Maltheser Hilfsdienst), Jossgrund; Caritasverband, Bottrop; Christoph-Johannes Em-schermann, Bottrop; Csilla von

Épül a játszótér a fogyatékos gyermekeknek

Boeselager Stiftung Osteuropa-Hilfe e. V., Arnsberg-Vosswinkel; Dagmar Domisch, Es-

sen; Hermann Dapper und Söhne GbR, Bottrop; Horváth Jolán, Vajdaság; Lehoczki Mária és Mihály, Vajdaság; Magyarcsernye lakói és Vajda Tibor polgármester, Vajdaság; Marianne Hübbertz, Bottrop; Soroptimist International Club, Gelsenkirchen-Buer; Eva és Luis Vincze, Calgary; Dr. Wolfhard von Boeselager, Arnsberg-Vosswinkel;

Európai Unió (Phare Access, HEFOP), Fogyatékosok Esélye Közalapítvány, MAHOLNAP Magyar Jóléti Alapítvány, Országos

Reggeli zenés köszöntő a Fogyatékosok Nappali Intézményében

Várja a játszótér a nappalisokat

Az isaszegi Rehabilitációs és Ápolóotthon 71 férőhelyre bővülése mellett létrehozták a Támogató Szolgálatot, a Pedagógiai Szakszolgálatot. A hidroterápiás kezelőkád, a rehabilitációs rendelők és tornaszobák európai színvonalú szakmai igényességet mutatnak. HEFOP 4.2-nek nevezik azt az uniós támogatást, mely ezeket lehetővé tette.

„A régi álm megvalósításhoz közeledik” – lendülne a mesélésbe Némethy Mária a fogyatékosok integrált intézményének folyosóján, de a krónikás figyelmét elvonja a zeneszó. „Mindennap így kezdődik” – nyitunk be a nagyterembe. A látvány szívszorító és szívmengető egyben.

Az ESE Alemany Erzsébet Segítő Ház ingatlana szép. Végül is az egy

Érkezik a Támogató Szolgálat Isaszegre

A szökőkúttal szemben szeretnek üldögelni az idősök

Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA), Pénzügyminisztérium, Pest Megyei Területfejlesztési Tanács, Szociális és Családügyi Minisztérium

Árpádházi Szent Erzsébet domboorműve, F. Orosz Sára keramikus művész alkotása díszíti a nagyterem falát.

Megalakult fogyatékos fiatalokból a „Csipet-csapat” zenekar Vasicza Zoltán vezetésével, fellépésük nemcsak az ESE-ünnepségeken, hanem a péceli és isaszegi rendezvényeken is örömteli ünneplésre készíti a nézőket.

hektár maradt, a második hektárról szóló testületi döntés visszavonódott. De így is impozánsan egyszerű.

A fogyatékosok gumitéglával alapozott játszótere, a kerti szaletlik, a foglalkoztató épület, a mosoda és a higiéniai, a karbantartó szolgálat épületei harmonikusan célszerű rendszerről tanúskodnak.

A kert különlegesen szép. Ennek kialakításában sem maradt magára az Egyesület. Christoph-Johannes Emschermann bottropi kertész-építész – véletlenül – európai kerékpárút-

ja alkalmából Pécelen is járt az ESE-ben. Aztán terepszemlére jött Isaszegre az Alemany Erzsébet Segítő Házba. (ESE Híradó 2005. augusztus.) „Ekkor álmodta meg a kert terveit... Emschermann úr segítséget nyújt a növényanyag kiválasztásában és megvásárlásában... Biztosítja a kert öntözéséhez szükséges csővezetéseket” – olvashatjuk Pulay Éva írásában.

És a csodálatos kert lassan élni kezdett. Fák, bokrok, virágok. Szökőkút, padok, játszótér. Ahogy megálmodták.

És Isaszeg város lett 2008. augusztus 20-án. Közös volt az ünnep az önkormányzattal.

A közelmúlt, a jelen örömei és fejlesztései Pécelen

Magyarcsernyei vendégek és vendéglátók

később Vajdaságnak Szerbiában. A magyarcsernyeieknek nem pénzt, hanem hitet, tudást és tapasztalatot adtak át. Egy héten keresztül volt a magyarcsernyeiek „egymást segítő” képzése pályázatírásban, foglalkoztatásban, számítógép-kezelésben Isaszegen és Pécelen.

„Az érdeklődés az ESE iránt inkább nemzetközi, mint hazai, az elismerés is.” – mondja mosolyogva Mária. Nem teszi hozzá, hogy bőven kapott elismerést ő maga is: Pro-Caritate Díjat (1999), a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését (2003), a Pannon GSM Példaképdíját (2005).

2007-ben sikerült megvásárolnia az Egyesületnek a jobboldali szomszédban lévő kerttet. Most az isaszegi kert szolgált mintául a péceli kertépítési terveknek. A régi épület szépítése, korszerűsítése, lift építése még több évig is eltarthat, de már látható az igyekezet. Új rehabilitációs egység épül, hidroterápia, gyógymasszázs, gyógytorna, fizioterápia, mint Isaszegen.

Mádl Ferenc és Némethy Mária

Némethy Mária és Kepes András

A fák, a bokrok, a rózsatövek meggyökeresedve nőnek Pécelen is. Az öntözőhálózat, a szaletli, a padok, a szökőkút elkészült, mint Isaszegen.

Elgondolkoztató a Segítő Házakban tapasztalt tisztaság, esztétikai igényesség, rendezettség. Végül is szegényházaknak épültek. Mária mérgesen tiltakozik: „Nyomort nyomorral nem lehet megoldani, nálunk a hajléktalanok is ugyanazt az ebédet kapják, mint mi, szalvétával terítünk nekik is”.

Összegzés

Az Egymást Segítő Egyesület (ESE) 1989 óta történelmet írt, elindított egy társadalmi vállalkozást, akkor, amikor ez még innovációnak számított. Ismerjük a jelent. Az ESE összefogással, országos szinten is egyedülálló módon, társadalmi célú **Segítő Házakat épített fel Pécelen és Isaszegen.**

Pécelen egy 2000 négyzetméteres épületegyüttesben idősek és mozgásérültek rehabilitációs és ápolóotthona, idősek klubja működik sokféle segítő szolgáltatás és szolgáltató egy-ség mellett.

A kiscsoport játszik

A nagycsoport dolgozik

Isaszegen egy 2670 négyzetméteres épületegyüttesben fogyatékosok integrált intézménye, lakóotthon, fogyatékosok nappali intézménye, támogató szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, rehabilitációs és ápoló otthon létesült.

Külön kiemelendő, hogy a bentlakásos intézménybe kerülésnél belépési díjat nem kérnek, a nappali ellátások ingyenesek. Érezhető, hogy ragaszkodnak az alapítási értékekhez. Vajon meddig ragaszkodhatnak?

Keveset szoltunk a Pécelen és Isaszegen létesített szolgáltató és foglalkoztató egységekről, a **mozgásszervi rehabilitációs rendelőről, konyha- és cukrászüzemekről, cukrászboltról, mosodákról, kézműipari műhelyekről, karbantartó és őrző szolgálatokról**, amelyekben tartós munkahelyek teremtődtek a VÉDESE Kht. fenntartásában. A szolgáltatásokat, a termékeket belső és külső piacon értékesítik.

Az oktatást, képzést ma már akkreditált felnőttképzési intézményük, a FÉNY-ESE Szociális Központ Alapítvány szervezi, ehhez sok év tanulása és tanítása kellett.

Jelenleg 17 fő munkatársuk végzi munkaviszonyban az OKJ-s szociálisgondozó- és ápolóképzést a FÉNY-ESE Szociális Központ Alapítvány szervezésében, a Munkaügyi Központ támogatásával.

Mikor a húsz éves ESE történetének megírására, összeállítására vállalkoztunk, nem gondoltam volna, hogy ennyire elvisz az ÉPÍTÉSTÖRTÉNET, és kevés szó esett azokról az emberekről, akikért az építés indult. És a munkatársakról is kevés szó esett.

A tízéves börtönmissziójukról, az országos családsegítő szolgálatukról, a sok civil szervezet felkarolásáról, támogatásáról, a megtartott esélyegyenlőségi konferenciákról, tanulmányokról is csak az ESE Híradókban olvashattam.

A mosodaüzem vasalószobája

nyeknél. „*Ha volt is valamikor előítélet, azt maguk a cigány munkatársak szüntették meg. Már régen.*” – mondja Bagó György, aki több mint tíz éve itt dolgozik, ő is önkéntesként kezdte, és nagyon szívesen beszél a kezdetekről.

Az ESE péceli és isaszegi Segítő Házaiban 2009 áprilisában 174 munkatárs dolgozik, mindnyájan munkaviszonyban. Többségükben egészségügyi, szociális és etnikai hátrányokkal indultak, és a foglalkoztatással, képzéssel, a családi háttér segítségével esélyt kaptak az újrakezdéshez.

Az egymást segítés tartalmának megtartása alkalmazkodással, együttműködéssel és

Az „OTTHON” konyhaiüzem főzőtere

válaszokat kapok a munkatársaktól. „*A mindennapok segítő munkája természetes.*” „*Nyitva vannak az ajtók, aki bejön, az segítséget kap. Egyszerűbb segíteni, mint elküldeni.*”

Sok a cigány származású munkatárs – állapítom meg – vagy legalábbis több, mint más intézményeknél.

kompromisszumokkal jár, de belső erőt ad a vezetőknek, az önkénteseknek a hit, hogy így érdemes tevékenykedni.

Megvalósult egy álom, melyet Némethy Mária 20 évvel ezelőtt álmódott meg, és azóta közösen álmodják tovább.

„Az Egymást Segítő Egyesület az itt dolgozók és segítők lelkének, szellemi és erkölcsi erejének az erősítése. A húsz év minden napján így volt. Sok száz jó szándék kapcsolódott össze” – összegzi a választ a „**Mi az ESE**” – kérdésemre Mária.

„Ki mit tud?” kortalanul

Beszéljünk a pénzről

Deák József úr adományát átveszi
Némethy Mária

A három pilléren, a képzésen, a foglalkozáson, a gondoskodáson alapuló ESE-modell finanszírozható – mondják meggyőződéssel –, de a mondat mögött lemondás, éberség, tudás és elhivatott felelősség diktálja a tempót, diktálja az azonnali rugalmas változtatást, ha nem jó az irány.

Húsz éves működésük hitelessége, gondoskodásuk embersége az egyéni támogatókat is adakozásra készítette. Deák József úrnak (Budapest) a péceli Ápoló Otthon fejlesztésére adott támogatása a legnagyobb egyéni pénzadomány az ESE életében. (ESE Híradó 2007. november)

Az eltelt két évtizedben többször volt megtorpanás, megállás és visszanezés, „gémkapocs-stop”-megszorítás, szigorítás, ellenőrzés, racionalizálás, átszervezés, centralizálás, kiigazítás – sorolják az újságokból is ismert fogalmakat magabiztosan.

„A változás folyamatos” – mondja nevetve Apróné Orosz Margit. Ki más tudhatná ezt jobban, hisz évek óta ő az ESE Híradó főszerkesztője.

„A folyamatos változás nemcsak belső és közvetlen környezeti hatások miatt szükséges, hanem a jogi, gazdasági változásokra is azonnal reagálni kell” – teszi hozzá Keresztes Sándorné Marika, a VÉDESE Nonprofit Kft. ügyvezetője –, „például alig egy hónapja még VÉDESE Kht. voltunk.”

Tóth Tamásné Marika, ápolási igazgató szerint: „a szociális bürokrácia egyre több ad-

Beszéljünk a pénzről

sorolásból, mert önkéntes munka és külföldi természetbeli adományok nélkül az elnyert pályázati pénz nagyon kevés lett volna.” – összegzi Mária a pénzkérdést.

És tegyük hozzá: álmok is kelletek.

Álljon itt egy-két adat az Egyesület éves költségvetési összegeiről:

1989-ben: 237 ezer Ft; 1994-ben: 5.651 ezer Ft; 2000-ben: 53.167 ezer Ft; 2008-ban: 318.454 ezer Ft. A számok is jelzik húsz év fejlődését.

minisztrációs munkát követel, emiatt kellett átszervezni az intézmények lelkét is, leválasztva az emberápolást a „papír-ápolásról”.

„Megoldunk mindent, hála Istennek nemcsak a számítógép-hálózatok, de az adminisztrációt segítő szoftverek is könnyítik a rengeteg papírmunkát” – mondja Cserepes Tímea, a FÉNY-ESE Szociális Központ ügyvezető igazgatója.

„Az eltelt húsz év alatt nemcsak tárgyi erőforrások, hanem emberi tudások halmozódtak, jól működő szervezeti rendszerek jöttek létre. A működéshez az állami támogatás jelenleg 48%-os arányt jelent, a többi évről-évre elő kell teremteni. A húsz év alatt összesen 400 milliós pénzbeli pályázati támogatást nyertünk a fejlesztéshez, s a 400 millió forintot sikerült többszörös értékre varázsolnunk az építésben. Ennyire fontos az emberi hozzáállás és társadalmi elfogadás, a békesség, a bizalom. Úristen! Remélem, nem hagytam ki senki segítőt és adományozót a fel-

Ápolási igazgatóság, Pécel

Jövőkép

A „Húszéves az ESE.” – kijelentő mondat sok szép gondolat késztetésére alkalmas. Biztató, hogy az ESE fiatal generációjának van honnan elindulnia. Van mit folytatni és fejleszteni. A hogyan már tudják.

Pécel-Isaszeg, 2009. április-május

Írta, összeállította: Szabó Eszter, Némethy Mária, Versztóthy Erzsébet

Német fordítás: Antal Katalin, Pappné Boczonádi Katalin

Angol fordítás: dr. Howle Zita

Kiadványszerkesztés: Apróné Orosz Margit, Bezák Tibor

**„A szeretet soha el nem fogy,
és általa mindenki gazdagodik.”**

Egymást Segítő Egyesület (ESE)

Központ: 2119 Pécel, Pihenő u. 2.
Tel./fax: (28)454-076, (28)454-077
e-mail: ese@vnet.hu
Honlap: www.egymast-segito.hu
Adószám: 19173245-213
Számlaszám: 65600113-14100134

ESE Alemany Erzsébet Segítő Ház

Cím: 2117 Isaszeg, Nap u.2/b.
Tel./fax: (28)582-425, (28)582-426
e-mail: aesh@invitel.hu
Honlap: www.egymast-segito.hu

Kiemelt támogatóink:

Jossgrund

Malteser
Hilfsdienst
Jossgrund

United-Way

Csilla von
Boeselager Stiftung
Osteuropa-Hilfe

